

BIEL TORRES I MALPESA

Pupilles de llegums

LLEGATS I LLIGAMS

EDICIONS **DOCUMENTA** BALEAR

2022

Epíleg

Una oferta gastronòmica a cocció lenta...

En Biel Torres és un home orquestra, un home que ha «tocat» moltes tecles al llarg de la seva vida, especialment en el món del futbol i, més concretament, dins el CE Escolar. Precisament les vicissituds de molts de jugadors i el mateix camp de joc –de l’Escolar i d’altres clubs– li serveixen de teló per bastir una part d’aquestes cròniques. Així en Biel, a part de narrar-ne les virtuts com a jugadors o membres i quina posició han ocupat dins el camp, els humanitza, els contextualitza dins el municipi. Alguns són família seva, d’altres són veïnats de barriada, d’altres companys de feina, d’altres amics corals de la infantesa i d’altres, simplement, coneguts de la llavors incipient Cala Rajada-Capdepera preturística d’entre els anys cinquanta-finals dels setanta. Fins i tot alguns escenaris se situen més enllà del municipi. Jo he comptat més de mil personatges. Per això s’ha considerat adient afegir al final d’aquesta publicació un índex onomàstic ordenat per ordre alfabètic.

Aquesta descripció es fa amb tal mimetisme i detall, d’una forma tan gràfica, que a mesura que es van llegint certs passatges un pot dibuixar mentalment cada espai, escena o personatge, però també entendre el model d’educació viscut, la moral rebuda o copsar com llavors s’infonia la cultura de l’esforç. I entremitges van apareixent les diferents branques de la saga familiar dels *Barruans*, desfilant-hi parents més llunyans i més propers.

Aquestes cròniques, però, no només es queden en l'àmbit descriptiu, sinó que constitueixen un document sociològic per conèixer millor com era antany el municipi (i no fa tant!). Per als que som de generacions nascudes posteriorment als fets relatats, ja dins la Transició, aquest text és cabdal per entendre millor qui som i d'on venim; ens ajuda a prendre consciència de les sagues que ens precedeixen, ens referma el sentit de pertinença i ens convida a passar el relleu a les generacions futures, o almanco a explicar-los molts d'aspectes que aquí s'expliquen i que no romanguin en l'oblit.

Pel que fa a l'àmbit socioeconòmic, són especialment destacables els passatges on es descriuen alguns negocis, ubicació, quin gènere venien, qui els regentava i a qui van ser traspassats o qui en varen ser els hereus. Es pot observar la coexistència del petit comerç (colmados, carnisseries, lleteries, sabateries, peixateries) i indústries (Sa Central, fusteries, tallers mecànics, talls de picapedrer) amb la creació d'establiments turístics com pensions (Amor y Paz, Can Tòfol), hotels (Capricho, Cortijo, Porto Cala, etc), apartaments, cases residencials i els primers senyors, amb discoteques i sales de festa (Búfalo, Manix, Life) o els cafès i bars de sempre (Can Diego, Can Tomàs), per anomenar-ne només alguns.

Precisament, crec que en Biel, a *Pupil·les de llegum*, dividida en vint-i-quatre capítols, ens ha volgut oferir una carta variada, un assortiment de plats, que tenen com a base els llegums, cuinats de diferents formes, condimentats amb diferents ingredients i espícies (la ira, la sanya, la conya, el patiment, la suor, les llàgrimes, la mitja rialla, la complicitat, l'enyorança), tot això relatat a través d'un ull escrutador, una pupil·la observadora, la seva. Podreu trobar plats tan suggerents com Engrunes de mongetes blanques amb badalls de vellut, Llobins de ribera dins un mos de llonguet, Infusió tèbia de soja amb rimes solejades o Sorbet gelat de llegums amb espirituós rus.

Crec que davant tal oferta gastronòmica és difícil que el lector no s'enllepoleixi davant algun dels ingredients i assaboreixi amb fruïció la cocció lenta amb què ens delita el seu cuiner.

Maria Àngela Melis Vila